

Handläggare
Frida Vedin
Telefon: 08-50833279

Brottsförebyggande rådets hemställan till regeringen om utökade möjligheter till personuppgiftsbehandling och sekretess (Dnr: 0023/26)

Remiss från kommunstyrelsen, KS 2026/379

Sammanfattning

Kommunstyrelsen har remitterat Brottsförebyggande rådets hemställan till regeringen om utökade möjligheter till personuppgiftsbehandling och sekretess till utbildningsnämnden för yttrande. Utbildningsförvaltningen lämnar synpunkter på remissen i form av ett kontorsutlåtande på grund av kort svarstid.

Brottsförebyggande rådets nationella centrum mot våldsbejakande extremism tillhandahåller, genom ett mobilt stödteam, behovsanpassat stöd till kommuner, myndigheter och andra aktörer. Stödet omfattar både arbete kopplat till oro för skolattacker och annat förebyggande arbete rörande våldsbejakande extremism och ges såväl på strategisk nivå som operativt i enskilda individärenden. Särskilda bestämmelser om personuppgiftsbehandling och sekretess finns endast för ärenden som avser oro för skolattacker, medan motsvarande reglering saknas för ärenden som rör våldsbejakande extremism. Detta innebär att Centrum mot våldsbejakande extremism inte har förutsättningar att behandla eller tillräckligt skydda integritetskänsliga personuppgifter inom hela sitt uppdrag.

Utbildningsförvaltningen bedömer sammantaget att de föreslagna ändringarna inte kommer att medföra negativa konsekvenser för kommunen, varken gällande inskränkning av det kommunala självstyret eller kostnadsökning.

Bakgrund/Ärendet

Kommunstyrelsen har remitterat Brottsförebyggande rådets hemställan till regeringen om utökade möjligheter till personuppgiftsbehandling och sekretess till utbildningsnämnden för yttrande. Utbildningsförvaltningen lämnar synpunkter på remissen i

form av ett kontorsutlåtande, då remisstiden inte medger behandling av utbildningsnämnden.

Vid Brottsförebyggande rådet finns ett nationellt centrum mot våldsbejakande extremism som genom ett mobilt stödteam ger behovsanpassat stöd till kommuner, myndigheter och andra aktörer. Stödet avser både ärenden där det finns oro för att en eller flera personer ska genomföra en skolattack och ärenden som rör förebyggande av våldsbejakande extremism. Stödet omfattar såväl strategiskt stöd som operativt stöd i enskilda individärenden.

Uppdraget att ge stöd i ärenden som rör oro för skolattacker regleras i lagen (2025:31) om viss personuppgiftsbehandling vid Brottsförebyggande rådet samt i offentlighets- och sekretesslagen (OSL). För stöd i ärenden som rör våldsbejakande extremism saknas motsvarande särskild reglering och i dessa fall tillämpas endast generella bestämmelser om dataskydd och sekretess. Detta innebär att Centrum mot våldsbejakande extremism inte har samma rättsliga förutsättningar att behandla och skydda integritetskänsliga uppgifter inom hela sitt uppdrag.

Enligt Brottsförebyggande rådet är företeelserna skolattacker och våldsbejakande extremism ofta överlappande, vilket i praktiken kan göra det svårt att skilja mellan ärendetyperna. Det nuvarande regelverket kan därmed medföra otydlighet kring informationsdelning och sekretesskydd, vilket i sin tur kan påverka förutsättningarna för informationsutbyte med andra aktörer.

Mot denna bakgrund hemställer Brottsförebyggande rådet om ändring i 40 kap. 7 f § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) och 2 § lagen (2025:31) om viss personuppgiftsbehandling vid brottsförebyggande rådet samt om ett förtydligande i 7b § förordningen med instruktion för Brottsförebyggande rådet (2016:1201).

Ändringarna föreslås träda i kraft så fort som möjligt, dock senast den 1 januari 2027.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen för utveckling och samordning i samverkan med gymnasieavdelningen.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Utbildningsförvaltningen lämnar enbart synpunkter på de delar som berör utbildningsnämndens verksamhetsområde. Inledningsvis ser

förvaltningen positivt på att de föreslagna ändringarna bidrar till ett mer effektivt stöd i individärenden och samtidigt säkerställa ett ändamålsenligt skydd för enskildas integritetskänsliga uppgifter.

Förvaltningen anser att Brottsförebyggande rådet i hemställen har genomfört en proportionalitetsavvägning mellan skyddet för enskildas integritet och samhällets intresse av att motverka våldsbejakande extremism. De föreslagna ändringarna innebär inte ett försämrat integritetsskydd utan ställer högre krav på tydliga ramar, tillräckliga resurser och ett strukturerat stöd för att kunna genomföras rättssäkert och likvärdigt för alla berörda parter.

Förvaltningen vill dock framhålla att den utvidgade möjligheten till behandling av personuppgifter i förebyggande syfte innebär att uppgifter som i många fall är särskilt integritetskänsliga kan komma att hanteras. Mot denna bakgrund är det av central betydelse att dataskyddsförordningens krav kan upprätthållas i praktiken. Den föreslagna regleringen bedöms inte innebära ett urholkat integritetsskydd för de individer som berörs men för att säkerställa ett fortsatt förtroende för verksamheten är det emellertid avgörande att förändringen genomförs med ett högt och konsekvent dataskydd. Dessutom behöver berörda aktörer ges ändamålsenligt stöd i form av vägledning, utbildning och uppföljning och att frågor om lagringsperioder och radering regleras eller tydliggörs för att minska risken för otillåten eller oproportionerlig behandling, samt att ansvarsfördelningen mellan berörda aktörer definieras, särskilt i fråga om personuppgiftsansvar och eventuella gemensamma personuppgiftsansvar.

Sammantaget bedömer förvaltningen att de föreslagna ändringarna inte kommer att medföra negativa konsekvenser för kommunen, varken gällande inskränkning av det kommunala självstyret eller kostnadsökning.

Konsekvenser för barn och barnets rättigheter samt jämställdhet

Då ärendet är svar på en remiss från kommunstyrelsen gör förvaltningen ingen egen analys av ärendets konsekvenser för jämställdhet eller för barn och barns rättigheter. Förvaltningen förutsätter att en sådan analys vid behov görs av kommunstyrelsen i den fortsatta hanteringen av ärendet.

Per Törnvall
Utbildningsdirektör
Utbildningsförvaltningen

Bilaga

Brottsförebyggande rådets hemställan om utökade möjligheter till
personuppgiftsbehandling och sekretess (Dnr: 0023/26)

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Per Törnvall, Utbildningsdirektör	2026-05-05